

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 14 0 В 005211 22 Гж
Бања Лука, 27.5.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у ванпарничном предмету предлагача М.А., USA, кога заступа Б.Ј., адвокат из И.С., против противника предлагача К.А. из З., РХ, ради признања стране судске одлуке, одлучујући о жалби предлагача против рјешења Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 В 005211 21 В од 29.4.2022. године, на сједници одржаној 27.5.2022. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

Жалба предлагача се усваја, укида се рјешење Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 В 005211 21 В од 29.4.2022. године и предмет враћа истом суду на поновни поступак.

Образложење

Првостепеним рјешењем Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 В 005211 21 В од 29.4.2022. године, није призната *naredba* Окружног суда Округа М., Savezna država S.K., USA, br. ... од 19.4.2012. године. Том наредбом, између осталог – наређено је, пресуђено и одлучено: „Оцу је додијељена трајна искључива и законска и физичка брига, старатељство и старање над малољетним дјететом и та додјела старатељства је у најбољем интересу малољетног дјетета и унаприједиће његово благостање (тачка 1.); Отац ће имати тренутно физичко и правно старатељство над малољетним дјететом (тачка 2); Мајка одмах враћа малољетно дијете у С., S.K. (тачка 3)“.

Предлагач побија првостепено рјешење због неправилне примјене Закона о рјешавању сукоба закона са прописима других земаља у одређеним односима („Службени лист СФРЈ“ број 43/82 и 72/82, даље: ЗРСЗ) и предлаже да се побијано рјешење преиначи и усвоји приједлог или укине и предмет врати на поновни поступак.

Одговор на жалбу није поднесен.

Жалба је основана.

Предлагач тражи признање стране судске одлуке - *naredba* Окружног суда Округа М., Savezna država S.K., USA, br. ... од 19.4.2012. године.

Према одредбама члана 86. ЗРСЗ, који се има примијенити у конкретном случају на основу члана 458. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“

број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), страна судска одлука се изједначује са одлуком суда у Босни и Херцеговини ако је призна надлежни суд у Босни и Херцеговини.

У образложењу првостепеног рјешења наводи се да је суд, поступајући по одредби члана 101. ЗРСЗ оцијенио да у конкретном случају нису испуњени услови прописани одредбом члана 86. до 89. тог закона, за признање напријед наведене стране судске одлуке.

Поступак признања стране судске одлуке спроводи се по правилима ванпарничног поступка прописаног одредбама Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 36/09 до 91/16 даље: ЗВП) и одредбом члана 101. ЗРСЗ. Ванпарнични поступак, у правилу, није контрадикторан поступак. Међутим, одступање од начела контрадикторности не смије бити учињено на штету основног правила да у ванпарничном поступку учествује и друга страна - учесник у поступку, кога се тиче тај поступак. Одсуство овог начела у ванпарничном поступку треба схватити као одступање од захтјева за обавезним одржавањем расправе пред судом и дужности суда да о сваком наводу и захтјеву једне странке омогући да се изјасни друга странка.

Слиједом наведеног, у поступку признања стране судске одлуке суд је дужан доставити приједлог за признање те одлуке другом учеснику у поступку и расправити сва спорна питања и приговоре у вези постојања евентуалних законских сметњи за признање стране судске одлуке, што је у складу са одредбом члана 5. ЗПП која се сходно одредби члана 2. став 2. ЗВП примјењује у овом поступку. И уставно начело је, да се сваком мора омогућити да учествује у поступку када се одлучује о његовом праву (члан 16. Устава Републике Српске).

У конкретном случају противник предлагача (будући да јој суд није доставио приједлог за признање наведене стране судске одлуке), није ни знала да је поступак покренут, а како јој није достављено ни првостепено рјешење противник предлагача нема сазнање о вођењу и исходу предметног поступка. Таквим поступањем првостепени суд је онемогућио противнику предлагача учествовање и расправљање у том поступку, чиме је починио повреду одредаба парничног поступка из члана 5. ЗПП у вези са чланом 2. став 2. ЗВП, на што се основано указује у жалби.

Из наведених разлога жалба предлагача је усвојена, првостепено рјешење укинута на основу члана 227. став 1. тачка 2. ЗПП, у вези са 235. тачка 3. и чланом 236. истог закона и са чланом 2. став 2. ЗВП и предмет је враћен првостепеном суду на поновни поступак, како би се отклонили недостаци на које је указао у овом рјешењу.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић